

IN PACE IN IDIPSUM

DORMIAM ET REQUIESCAM

ORIBITUR JUSTITIA

ET ABUNDANTIA PACIS.

PASSER INVENIT SIBI DOMUM

ETTURTUR NOUM. ALTARIA.

QUI FRUMENTUM

XVI. ÉVF. 1915. 11. SZÁM.

ÖRÖKIMÁDÁS

HAVI FOLYÓIRAT

A LEOMÉLT. OLTÁRISZENTSÉG IMÁDÁSA S
SZEGÉNY TEMPLOMOK FELSZERELÉSÉNEK
ELŐSEGÍTÉSÉRE HIVATALOS KÖZLÖNYŰL

KIADJA

AZ ORSZÁGOS OLTÁREGYESÜLET

Szerkesztőség-kiadóhivatal Bpest, Üllői-út 77.

Ara egy évre 3 korona.

Megjelenik minden hó elsején.

Stephanum nyomda r. s.

ECCE PANIS ANGELORUM FACTUS CIBUS VIATORUM VERE PANIS PLACIDUM

IRGO IPSUM QUEM GENIT

IT DEUM ADORAVIT.

SACRIFICIUM DEO

SPIRITUS CONTRIBULATUS

FLORABUNT SACERDOTES.

PARCE POPULO TUO.

ECCE AGNUS DEI

TARTALOM: — *f*: Az örök város fényzórája. — *Csányi E. Medárd*: Kérdés. — *Mihalovics Zsigmond*: Életünk legyen és bőségesen legyen. — *Komlósy Miklós*: Őszi színfoltok. — *Dr. Gamauf István*: A másvilág révpartjain. — *Kozelka Jenő*: Eucharisztia. — —*f*: A tizedik évben. — *Dr. Wéber Pál*: Novemberi felajánlás. — *Dr. Gamauf István*: Hányszor áldozunk. — *Blaskó Mária*: Simeon. — —*f*: Duna-parti séták. — *Röptében a nagyvilág körül*. — *Oltáregyleti élet*. — *Irodalom*. — *Kimutatás*.

Kis örökimádás címen *dr. Tiefenthaler József* 15 gyönyörű, szentség-látogatást tartalmazó imakönyvet adott ki. Főképen ifjúságnak és eucharisztikus szövetségi tagoknak való. Magán és nyilvános szentségimádásoknál kitűnő segédkönyv, melyből kórusban is lehet imádkozni. Ára 80 fillér. Rendelhető a pénz előleges beküldése mellett a Szent-István-Társulatnál (Budapest, IV., Kecskeméti-utca 2.), *dr. Gamauf István euch. szövetségi orsz. igazgatójánál* (Budapest, IX., Üllői-út 77.) és a kiadónál (*dr. Tiefenthaler József*, Wien, IX., Boltzmanngasse 14).

Magyar kultúra. Társadalmi és tudományos szemle. (Megjelen havonként kétszer: 5-én és 20-án. Évi ára 12 korona. Budapest, VIII., Horánszky-u. 20. sz.) — Legújabb száma most jelent meg a következő gazdag és változatos tartalommal:

Tanulmányok: Nagybankjaink és a hadikölcsön. *Stick Vilmos*. — A szabadkőművesek szerepe a világháborúban. *I. Gruber Herman S. J.* — A radikálisok nemzetellenes birtokpolitikája. *Ifj. Gonda Béla*.

Tárca: Följegyzések a keresztény karitászműködéséről. *Magyar Bálint*.

Pajzs és kard: Levélszekrény. Templom vagy falvak? r. — Valami a nemzetközi öntudatról meg a Pesti Hirlapról. *B. K.* — «Az Est» — Jézusról. *bb*.

Szemlék és kritikák: Könyvek: Magyar Adriaikönyvtár. *Dr. Luttor Ferenc*. — *Dr. Hans Wehberg*: Das Papsttum und der Weltfriede. *Dr. Bozóky Géza*. — *Dr. Karl Heilgenreiner*: Die römische Frage nach dem Weltkrieg. *Dr. Bozóky Géza*. — Színház: *Palika* — *Gábor Andor* színdarabja a Nemzeti Színházban. —s—s.

Napló: Októberi levél. —s—s. Néhány szó a kárpáti falvak felépítéséhez. *B. K.* — A középiskola reformja. *B. K.* — Rövid följegyzések: Élelmezési politikáról... — Már megint hazautaznak. — Magyarország az egyvágányú fővonalak hazája. *Dr. V. J. A.* — Helyreigazítás.

«**Útmutató a magyarországi Oltáregyesület szervezésére**» most jelent meg. Kapható: Országos Központi Oltáregyesület, Budapest, IX., Üllői-út 77. Ára 1 kor. 80 fill.

Az örök város fényoszóója.

A pápa a hercegprimáshoz.

Kedves fiúink! üdvöt és apostoli áldást!

Mindig elménkben forgatjuk, amiről Hozzánk intézett iratodban megemlékezel, a háborúban elesettek százalmas halálhörgését és az őket epedve visszavárók gyászos zokogását: miért is a közelmúltban a királyoknak és népeknek a *békét, mint az igazságosság művét* serénykedtünk ajánlani. Megemlíted azt is, Kedves Fiúink, hogy atyai szeretetünk ezen gondoskodása benned és hivedben a béke után való vágyódást élénkebbé tette és hogy várakozástól aggódó lélekkel tekintetek ezen Apostoli Székre, mint a kelő nap hajnalpirjára, hogy a régtől óhajtott béke első sugara végre-valahára onnan fog kilövelni. Vajha óhajtásunk minél hamarabb teljesülne. Minthogy pedig minden reménységünk teljesedését Istentől várjuk, a keresztény hiveket, amint előtted tudva van, felhívjuk, hogy egész bizalommal alázatos imákat intézzenek Istenhez, intve őket, hogy könyörgéseik meghallgatására a leghathatósabb ajánlólevél lesz, ha a keresztény erényekben és jócselekedetekben fogják magukat gyakorolni.

Tiszteletteljes figyelmességedért fogadd köszönetünk nyilvánítását az apostoli áldással, melyben a mennyei ajándékok záloga és jóindulatunk tanujeleként téged, Kedves Fiúink és egyházmegyédet szeretetteljesen részesítünk.

Kelt Rómában Szent-Péternél, 1915. évi augusztus hó 30-án, pápaságunk első évében.

XV. Benedek s. k.

A te áldott szavaid szentséges Atyánk a mi lelkeinknek ír és balzsam. Nem választhatnak hát el téged mitőlünk s minket tetőled. A te igéd messze szétfut, mint éjjel a tengerszínen a világítótorony fénye.

Világháború tengerén háborog a lelkünk. Hadüzenetek villámai cikkáznak az égen, vad furiák szigonyai paskolták fel a vizet. Recsegnek bolygónk abroncsai. Egy irtózatos ököl dörömböl belülről s akarja szétütni a földet. Ország ront országra, felleg a fellegre s dörgő kísüléssel kavarodnak egymásba. Nincs irgalom, nincs menekvés. Zúg a tenger, haragos zöld hullámok taraja tornyosul az égb. Sír, sikít a szélvész, nyögnek a partok. Kialudtak fenn mind a sok csillagok...

Mintha már láttunk volna ilyes szélvészt a földön, szélvészt, melyből szintén világvihar kerekedett. Kétezer éve, hogy: factus est de coelo sonus, zúgás támadt az égből, heves szélnek zúgása, pünkösöd orkánja, világot sarkaiból kilökő isteni forgataga. Akkor elosztott nyelvek jelentek meg az apostolok feje fölött, mint a tűz s ők szólni kezdtek különböző nyelveken: «ex omni natione, quae sub coelo est». Akkor a tűznyelvek az emberiség nagy egyesülését hirdették, az általános testvériséget, mely nem ismer válaszfalakat, a «homo sapiens» öt világrészt felölelő szolidaritását, melybe Krisztusban egyesültek a szívek. Akkor a Szentlélek, az Atya és Fiú egybeolvadása, az erőnek és egységnek lelke, a nemzeteket összefogó szeretet lelke lehelt végig Jeruzsálemen s onnan kiindulva a föld kerekéségen, «ut omnes unum sint», hogy mind egyek legyenek, «ut sint consummati in unum», hogy tökéletes legyenek az egységben.

Égi pünkösödnek szellője volt az. Ébresztő, rügyfakasztó, erős levegőjű tavasza új századoknak.

Most más pünkösöd tombol keresztül rajtunk. Ennek a vasszekere is lerontja a nemzeteket elválasztó korlátokat, de nem azért, hogy közeljék lélek a lélekhez, hanem azért, hogy az őseMBER megemelhesse a kőbaltát és üssön vele és öljön. Szúr a lándzsával, mint valamikor az őserdők medvéjére s bokáig lép a vérbe.

Jeruzsálem, Jeruzsálem, hol a te pünkösödöd? Hová tűnt a fejekről a lángnyelv? Joel pünkösödjé támadt újra reánk az a régi, az a próféta, melyről azt mondja az írás: «És jeleket adok az égen fenn és lenn a földön, vért és tüzet és füstöt. A nap elsötétedik s a hold vérbe borul.» Ez a pünkösöd, vad lángnyelvek ünnepe, haragos nyelvek füstölgő lángnapja, «dispertitae linguae» nyelvek szakadásának sátáni pünkösödjé. Nem egyesít, szanaszét szór ez az orkán. Csúnya bábeli nyelvzavarodás kerepelőjével rohan végig a világon, mint egy kínai kuli, egy pokolküldönc, egy másvilági vigyorgó rém. S amerre végigfut, megszenesedik nyomában a föld.

Jaj nektek királyok, népek vezetői, sorsok intézői, sátán csatlócai. Jaj nektek világgyújtogatók, óriásgyufákkal könnyelműen játszók.

Te Szentatyánk pedig az a szikla vagy, amelyre nem csaphat fel a hullámok fodra. Tu es Petrus. Te Péter vagy. A te neved szikla. A te várad az igazság fellegvára, honnan a kinyilatkoztatás fényoszlopja világol: a szikla fénye, a népek és életek útmutatója.

Ez a szegény világ most vérben úszik. Te pedig mint szelid galamb lebegsz a vérözön felett, olajágot lengetve, nyugtot keresve és nem találva. Csak egy talpalatnyi földet kérsz, hogy megvethessed lábad és nem adatik neked.

De hiába, az örök Péter mégis te vagy, Te őrzöd annak az első pünkösödnek szellemét, a népek közeledésének, az általános testvériségnek, a világegyesülésnek lelkét. Nálad van az Ézsauk és Jákobok békéltető titka. Óh, hallasd hát csak szavadat! Hordozd meg a viaskodó népek fölött szelid fényoszlopdát. «Confirma fratres tuos!» erősítsd testvércidre. Erősítsd Magyarországot is.

—f.

K Ü L D E T É S

Uram! Ne még,
Még gyengék szárnyaim;
Jobb még pihennem
Itt Szíved felett.
Kora nekem
Még tőled elszakadnom...
Oda künn tél van;
Jaj! ki hogy bírom?

Cudom, hogy künn
Orkánok tánca jár,
S dörögve pusztít,
Gyújt, sikolyt fakaszt;
S a csendet,
Amelyet úgy szerettem,
Elhagyva téged,
Majd fel hol lelem?

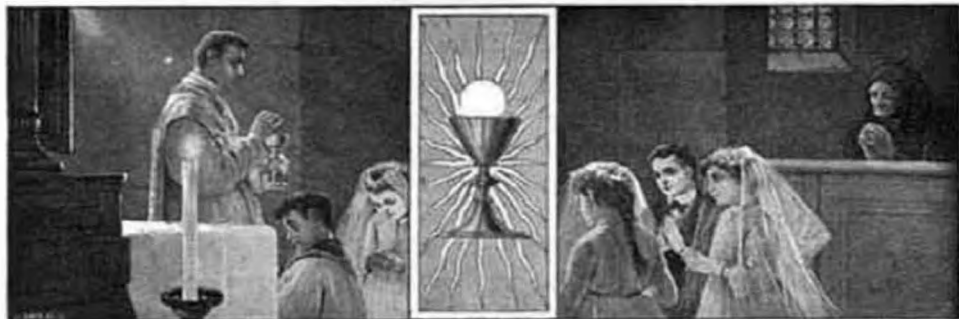
S fehér ruhám,
Hiz új, a habszínű,
Amelyben mindig
Cetszettém neked,
Ott künn színét
Mily gyorsan elveszíténé
S többé hiába
Mosnák könnyeim.

Ne küldj, Uram!
Még gyengék szárnyaim;
Jobb még pihennem
Itt Szíved felett...
Hád izmosuljon lelkem,
Hád forrjon, égjen,
Míg olyan nem lesz,
Milyen a tied!

Akkor bocsáss,
Uram! akkor megyek,
Pályám előttem,
S én szárnyra kélek,
Sasszárnyon szállok
Hiz életocéánnak...
S tudom ott újból
Esak... Rád találok!

Marosvásárhely.

Csányi E. Medárd.

Életünk legyen és bőségesen legyen.

QEGVÁRJUK, míg az utolsó koppanást is elsőhajtják a szökelő ívek. És kigyújtjuk hitünk végtelen erejét. Szétnyitjuk a betlehemi egyszerűséget, a fehér kenyérszint. És térdeinkbe száll a félelem, mert Ő néz vissza reánk, kinek szeretete a legnagyobb, mert önmagát adja az ő barátaiért. És elementáris erővel csap reánk e jelenlét vádoló értelme: akarom, hogy éltetek legyen és bőségesen legyen.

Az Oltáriszentség atmoszférája nem lesújtó. Nem a pokol távlatát nyitja föl, nem a bűn végzetes rombolásával ijeszt, hanem ellenkezőleg, a végtelen tökéletesség útjára nyit szédítő perspektívákat. Hatalmas gesztussal mutatja, hogy Isten kész bennünket a legnagyobb szenteknél is szorosabb közösségbe vonni, ha mi is úgy akarnánk azt, mint ő. Mert e gesztus vádoló is. Vádolja könnyelműségünket, kis bűnökkel teletömött sziveinket. Minket, kik nem adunk el mindent — az egy drága gyönyéért. Kik nem gyűlöljük lelkünket, hogy megtaláljuk azt.

Kilátás nyílik az Oltáriszentség mellől a Golgotára — az igaz. Aranyragyogásán átsötétlik a kereszti sillhuetje. A szív dobog benne, mely látható alakjában hasadó fájdalommal vitte testvérei szörnyű nyomorát. Mely borzadott, hogy Isten végtelen messzeségbe távozott tőlünk és mi emberek maradtunk csupán — megfosztottak az Istent-kiérdemlő képesítéstől. Nem volt szív, mely jobban elkeseredett volna a nyomasztó elhagyatottságon, de nem is volt szív, mely nagyobb erővel látott volna hozzá, hogy az embert az eredeti közelségbe emelje Istenhez. S e szív aggodott, hogy lesznek emberek kik még az ő megváltó működése után is elvesznek. Hát meg kell mutatni mindegyiknek, hogy minő katasztrófa várakozik reá, azért megsemmisítette a maga egyedi életét. A megváltást az *egyen katasztrófájának alakjában* vitte véghez, hogy ki-ki szemlélhesse benne a *maga* katasztrófáját. Az *egy* ember fájdalmát és halálát tűzte a pokol elé figyelmeztetőül. A bűn széléről *így* kiált utánunk, bentlevőkhöz

vagy arra haladókhöz. E sötét mélységet: az eredendő bűnt, Jézus gyötrelmeit, a ki nem aludt pokol lángjait — az Oltáriszentség mellől el nem kergethetjük. De az Oltáriszentség aranyfátyolt von föléje.

Mert az Oltáriszentség akcentusa nem e sötét mélységekre tétetett. A szív, mely *itt* dobog, nem csupán az örök halál egyszerű elkerülését akarja. És nemcsak *akármilyen* boldogságot akar számunkra. Nem is a szabadulás öröme a jellegzetes éneke. Jézus örökös jelenléte *nem sejtett boldogság örökös revelációja*. Határ nélkül nyitva számunkra az Isten élete. Abból akar nekünk Jézus minél többet biztosítani. Hogy megközelítsük Őt, aki Krisztus, az Istennel fölkent. Aki annyira *egy* Istennel, hogy nem «isteni» ember, hanem Istenember. S minthogy az Istennel való közösségtől függ, hogy mennyi a földi Sionban a kegyelmünk, kész, hogy átöntse belénk azt a legnagyobb földi életet, mely lényegesen és elválaszthatatlanul van egyesítve Istennel. A misztikus szólóító magára kulcsol bennünket és átlükteti belénk a maga gyönyörű, Istennel elválasztás nélkül egyesült életét. Az Oltáriszentség a szemnemlátta boldogság akcentusát nyomja életünkre. Belőle az isteni boldogság fűlnemhallotta szimfóniája zúg felénk. A lélek magasan elszáll pokol, eredeti bűn és szenvedés fölött. Nincs itt szó elválásról. Isten hatalmas karokkal nyúl utánunk minél inkább «megistenesülünk», annál inkább látjuk, hogy Isten még nagyobbra is kész. Boldogságban részesíteni, minő a boldogságos Szüzé — nagyobbban, minő a tündöklő szenteké.

De rajtunk mégis megdől az Istenhez méltó terv. Mert a magunk végességében nem teszünk meg *annyit*, mint amennyit kellene. Ballasztokat vonszolunk magunkkal, melyek ellensúlyozzák Jézus vonzását. Hibákat öntözgetünk magunkban, miáltal Jézus teljes működésének teret nem engedünk.

Az Oltáriszentség lelket duzzasztó atmoszférája vigyen reá minket, hogy kicsi hibáktól, szándékos bűnöcskéktől ürítsük ki sziveinket. Amelyeket már bánni sem igen tudunk. Csak akkor éri el bennünk az Oltáriszentség nagy célját: hogy életünk legyen és bőségesen legyen.

Mihalovics Zsigmond.

Őszi szinfoltok.

A MAGYAR ős szép szokott lenni. Levegője üde, oxigénteljes; az égboltja azures; a szellőjében van valami, ami melankoliába ringat, gondolatokat ad és lassan álomba ejt. Az ökörnyal, mely mint hosszú fehér szalag kúszik a rétek felett, lassú lomhasággal száll-száll, mintha a

magyar nép méltóságos lassúsága hatással volna reá. Bevonja a sárguló ősz kései virágait e fehér szalag s mint valami láthatatlan kezek által font csipkefátyol, védeni akarja a még viruló szirmokat a dér maró csipése ellen.

Valami nehéz csend üli meg ilyenkor a magyar völgyeket és erdőket, melyek sejtelmesen hallgatnak, figyelnek, mint a vad, mely megtorpanva figyel a vadász jöttére!

Már eltűntek az erdők és bokrok énekesei a nyárral s csak a szarka csörög, a szajkó kiabál s a harkály kopácsol az odvas-mohos fakérgen.

Nem lüktet élet a zörgő harasztban, mert úgy látszik, hogy a rovarvilág is a nyári zsidongást szereti. Nekik is idegenül zörren, félelmesen zizeg a haraszt és avar s nem otthonos, nem csábítóan puha, mint a bársonyos fűszál. A dudorászó méhecske benn ül a kaptárban, mert az őszi szirmok szegények, méztelenek.

Az erdők messziről tarkállanak. Itt-ott mintha reá ült volna a halál a nemrég még üdezőld lombokra s azok szegénykéek megrémültek, belesápadtak, belesárgultak az érintésbe!

Máshol meg úgy tűnik fel, csipős szelek suhantak át és a lombok kipirultak, a levelek meggyipirosak lettek s tűzben égnek az őszi nap búcsuzásakor.

Festőknek kell ilyenkor felkeresni az erdőt s a természet olyan színkeverést mutat nekik, aminőt ők maguk alig-alig merészelnék vászonra vetni! S ez a színkeverés nem erőltetett, nem kiáltó, nem futurista, nem secessió — nem! — ez természetes és szép, de lehangoló!

Miért is hangol úgy le minket ez a szép magyar ősz? Miért? Azért, mert a szellőjében, a levegőjében van valami fanyar, savanykás íz vagy talán illat, amely a hervadó, sárguló, fonnyadó lomb illata. Illat, de olyasféle, mint a temetőben van; illat, de halottas koszorúra emlékeztet. Jön, rohan felénk a tél s a galyak mindig árvábbak maradnak. Lehull a lomb s azért sir télen a puszta galyak között oly keservesen a szél...

S amikor elrohan mellettem ez a siró szél, mintha emberi panaszkodást, keserves zokogásokat hallanék benne! Mintha messze tájakon furiák dühöngének s szenvedők nyögnének. Hallom a halálos hörgést, az utolsó sóhajokat... «Istenem, áldd meg enyéimet.»

Talán ágyú dörrent a messzeségben... pedig nem, azt nem hallhatom, hanem csak a szarvasbika bőgése kóvályog az erdők mélyén...

A sárga levelekben elhaló vitézek viaszsága néz felém szomorúan... bánatosan.

A tűzpirosszinben égő galyakon mintha kifröccsent emberi vért látnék... s a felettem elsuhogó varju lekiabál, hogy kár-kár...

Megzörren közelemben a száraz galy. Kis, sápadt leánykák törtetnek

Világhervadás őszeben.

jönnek, akik megjárták a tövises útjait s ime most eljutottak oda, ahova minden út visz. Ki próbálná meg lefni boldogságukat? Győztek, megérkeztek. Eltölti őket tisztaságuk édes mámorá. Élvezik befejezettségüket: a lélek kinyílásának (I. Cor. 12,7.) teljét. Homlokukon az élet koronája.

Ki tudná elképzelni, mi volt az, mikor szívük először kezdte dobogni az örökkévalóságokat! Ki foglalhatná szóba harsogó hálaéneküket, mikor fehéren és tisztán odajutottak az örök, reggeli fényhez: Istenhez és szívet szétvető szerelemmel beleömlöttek a fény őstengerébe!

De ez a látomás csak egy napra foglalja le az egyházat. Azontul szeme, végig az egész hónapon át egy közelebb világba mered: a tisztító tűz borongós világába. Ez az ő gyöngéd érzelmeinek országa. Ebbe a ködvilágba tapogatóznak bele hosszú egy hónapon keresztül lágy anyai ujjai.

A tisztító tűz ismeretlen világ. A tudomány nem tud felvilágosítást adni róla. A tudás imbolgó, gyenge lángocskája époly tehetetlen az élet végén, mint az élet elején. Egyiket se, másikat se érti. Ide is lehet alkalmazni Jób könyvének szavait: «Ime napkelet felé megyek és nincsen, megyek a napnyészet felé és nem értem őt». (Jób 23s.) A szív csak dobog anélkül, hogy tudnók, hogy kezdte és hogyan végzi. Lesz, volt lesz, volt — ketyeg a szív, így rójjuk az időt, végre elpattannak a rugók s megmarad egy utolsó «volt». Torkunkon fagy a lélegzet. Az élet kárpítja kiszakadt. Azontúl aztán sötétbe vész minden. Hasztalan meresztjük ki szemünket. Egy elmosódott sugár nem sok, annyit se látunk.

Ó, az a bizonytalanság, amelybe a leeresztett koporsó eltűnt, összeszorítja a szívet. Érti ezt az egyház is. Mily komolyan imádkozza: «libera eas a profundo lacu»: mentsd meg őket a mély tótól, «ne cadant in obscurum»: ne szédüljenek be a sötétbe. Szinte hallani véli a zuhánást, amint a sebesség fűtyülve csap össze fejük fölött. Ugyanakkor azonban, mikor az egyház kifejezi aggodalmait a fekete fenektelenség fölött, beállítgatja a temető hantjaiba gyertyáit is annak kifejezéseül, hogy ő lát a sötétben is. Virágkoszorúkat helyez a sírkeresztekre halottak napján annak jeléül, hogy ő hisz egy új életben, amelyre akkor ébred az ember, mikor földi szemei becsukódnak.

A halál után, szent hitünk tanítása szerint, a tisztító tűzbe jutnak azok a lelkek, akiknek életét meg nem fojtotta ugyan halálos bűn, de akik még tisztátalanok, méltatlanok Istenre. Kétféle tisztátalanság éktelelnti el a purgatóriumi lelket: le nem mosott bocsánatos bűnei és a bűnökért járó büntetések.

A bocsánatos bűnök roppantul belephetik a másvilági lelket. Mert ne gondoljuk, hogy a földön elkövetett vétkek között oly sok a halálos bűn. Aligha tévedünk, ha kimondjuk, hogy a világon átlag sokkal kevesebb halálos bűn van, mintsem általában hiszik. A halálos bűnhöz annyi

öntudatos elvetemültség kell és az emberek mellett annyi mentő körülményt lehet felhozni, hogy méltán megcsökkenthetjük a halálos bűnök számát. Ott áll hát az a lélek elcsufítva tenger bocsánatos bűntől, jellemtelenségtől, álnokságtól, élehetlenségtől s mikor a rosszul felhasznált időt így elgondolja, szégyenében és fájdalmában nem tudja eléggé kezébe temetni arcát. Öntudatán ég a hűtlenség, megalkuvás, lanyhaság bélyege, az a sok könnyelműség, amit a földön fel sem vett, most pedig az élet nagyságának szemléleténél oly szívet marcangolólag érez. Ó, ezeket a skarlátfoltokat a lélekből csak hosszú szenvedés tüze tudja kiegészíteni. Hosszú-hosszú tisztulási folyamaton kell átesni, míg az a salakos lélek méltó lesz arra, hogy emelt, homálytalan homlokára az örök világosság fénye essék.

A bocsánatos bűnökön kívül a purgatoriumban tartják a lelkeket a bűnökkel járó büntetések is. Hát ezek mik az emberen? Tudnivaló dolog, hogy egy bűnt se lehet elkövetni megtorlatlanul. Minden véték a fizikai rendben csak úgy, mint az erkölcsiben kérlelhetetlenül visszacsap bosszúálló skorpióival. A megsértett rend büntetésétől nem menekülhet senki. Mily keményen kell lakolni már a földön minden áthágott törvényért. Hogy visszavágnak az emberre a kicsapongás, a féktelen szenvedélyesség, az elbizakodottság vétkei. Össze-vissza üti magát a kívánságaival játszó ember. Mennyire megsarcolja a lelket a legkisebb hazugság, a legelenyészőbb könnyelműség is. A sebeket a szent gyónás behegeszti ugyan, de a seblázt nem szünteti meg, a seb még a forradás után is sokáig sajog. Ezek a sajgó sebek a bűn büntetései, hogy az Istentől kívülről reánk bocsátott büntetéseket ne is említsem, Ezeket, akarva nem akarva, el kell szenvednünk. Törvény ugyanis, hogy valamint minden jött önmagában rejti jutalmát, úgy rejti minden bűn is önmagában büntetését. És ha őszintén végiggondoljuk életünket, okvetlen el kell ismer-nünk, hogy életünk megtroncsolásáért valamiképen bűnhődnünk kell. Mivel pedig a természetben nincs ugrás, jó időbe bele fog telni, míg lerobotoljuk büntetésünket, elszenvedjük vétkeink következményeit s kiengeszteljük a megsértett rendet. Azt a nagy felfordulást, amit a bűnök okoztak bennünk, azt a sok rótpiros foltot, amely magát érzésünkbe belevette, égő lángok, hosszas szenvedés tüze tisztíthatja csak ki. Similis simile gaudet: hasonló hasonlónak örül. Hogy illenék egy kalmár-lelkű zsidó, szalézi szent Ferenc finom, művelt lelkéhez? Hogy választhatna egy fennkölt szellemű királyné társalkodónőül egy sekélyes gondolkozású nőt? Istenhez is csak úgy juthatunk el, ha az ő hasonlóságához a mi módunk szerint felemelkedünk s azért előzőleg minden tisztátalanságot magunkból tüzzel-vassal kiegészítünk. Tüzet kell szenvedni a léleknek, míg az örök törvény rombadöntött oszlopa benne ismét fel nem épül,

míg a széttört kőtáblákat fájdalma vérével össze nem forrasztja. Ó, szeressük ezeket az elköltözött testvéreket. Nagy és átszellemült lelkek ők! Egy tisztítótüzbeli lélek komoly tekintetét látni — azt hiszem — annyit jelentene, mint életünket tősgyökerestől megmásítani. Erre az arcra talán annak a lábadozó nagybetegnek tekintete emlékeztet, akit két ápolótestvér vezetget a kórházi kert napos oldalán. Lelke mintha álomból ébredt volna. Kuszáltan élnek emlékezetében az öntudatlan kínok közt forró párnákon eltöltött napok, a lázas, összefüggés nélküli gondolatok. Most aztán új életre ébredt. Szemeiben a mélységek méltósága. Így ébredt fel a másvilági lélek is e zürzavaros, álmatag földi létből új reggelre. Kimondhatatlan nagy hangulata van. Ezt mi, göröngyös, kezdetleges csirák, nem tudjuk elképzelni. Mégis érzi, hogy megviselte a földi élet s mikor bűneire gondol, szeretné agyonsírni magát. Fájdalma nyugodt, mély. Lelke öntudatosan türi gyötrelmeit.

Ó, imádkozzunk ezekért a mi tisztuló testvéreinkért, hogy ők is megemlékezzenek majd rólunk a mennyben, mikor a halál arcunkba mártja körmeit.

Dr. Gamauf István.

✻ Eucharistia ✻

(Eimékedés.)

NAGY Ottó német császár elé két perlekedő ment egy szántóföld miatt, melyet mindegyik a magáénak tartott. A császár megvizsgálta a dolgot, de nem tudta meghatározni az igazságot. Ekkor nemes gondolata támadt, megvette a földet attól, ki akkor bírta s odaadta a másiknak. Mindkettő ki volt elégtve, mindkettő megkapta a magáét. Egyik a szántóföld értékét pénzben, a másik magát a földet... Vetekedett az ég és föld is Jézusért. Mindkettő magáénak mondta, mindkettő magához vonzotta. Az ég — mert az trónusa, honnan hódító útjára indult; meg a föld — mert itt élt és halt, vérével szentelte azt. És ekkor az Istenember a legnemesebb tette határozta el magát. Jézus láthatóan felment «dicsőséggel és hatalommal» az égbe — ki volt elégtve az ég; itt maradt láthatatlanul szent testévelvérevel, Istenségével-emberségével az Oltáriszentségben — ki van elégtve a föld is.

Végtelen nagy adomány az Oltáriszentség. Nagyságát mutatja az, ha meggondoljuk: *ki adta, hogyan adta, miért adta?*

Sokat adott Isten a teremtés és gondviselés által. Mindent az emberért teremtett, mindent az emberért tart fenn. Az angyalokat őrizetre, az eget gyönyörködtetésre, a földet használatra. De bármily nagy mindez

mégis véges. Adott Ő ennél nagyobbat, adott Ő végtelen ajándékot is. Mindenkinek odaadta magát; mindenkivel egyesülni akar. Testét-vérét, Istenségét, emberségét akarja mindenkivel közölni. Ezért alapította az Oltáriszentséget. Mindenható, de ennél többet nem adhatott; végtelenül bölcs, de ennél nagyobbat nem gondolhatott. Milyen az én áldozatom Jézusával szemben? Ő nagylelkű, én kislelkű! Ő szeret végtelenül s odaadja mindenét és mit tettem már én érte szeretetből? Az Isten odaadja magát s én nem akarnék hozzámenni? Évenként husvétkor mindenesetre, de ez kevés; legalább havonként s ha tehetem, hetenként sőt naponként. A királyok meghívását örömmel vennők, ne tagadjuk meg tehát a királyok királyának, magának az Istennek meghívását sem.

Az Oltáriszentség nagysága kitűnik abból, ha meggondoljuk, *hogyan* adja azt? Jézus az Oltáriszentséget *szeretettel* nyújtja. A legnagyobb ajándék, kelletlenül odadobva, semmit sem ér. Kis ajándék nagylelkűen nyújtva — kedves. Nagy ajándék szeretettel — ez az igazi áldozat. Hogy pedig Jézus szeretettel nyújtja az Oltáriszentséget, bizonyítják a körülmények, melyek közt adta. Mikor adta? Szenvedése közepette, halála előestéjén. Az élet utolsó pillanataiban pedig szeretet és igazság vezérli a haldokló tetteit. Az emberek élete ellen törnek s Ő az élet kenyerét nyújtja. Ki akarják lökni a világból s Ő köztünk marad a világ végéig. És hogyan marad köztünk? Kenyér és bor színe alatt, hogy teljesen egyesüljön velünk. Mint az étel assimilálódik, úgy akar Ő minket assimilálni. Velünk marad. Meddig? Nem ideig-óráig, amíg a lelkesedés tart, hanem... a világ végéig. Miért? Hogy egyesüljön — áldozás. Hogy érdekeinket szolgálja — áldozat. Ez az igazi szeretet. A szeretet közelséget szeret. Ezért mondja: «Gyönyörűségem az emberek fiai közt lenni». A szeretet egyesülni akar: «Az én testem valóban étel, az én vérem valóban ital. Aki eszi az én testemet és issza az én véretem, az én bennem marad és én ő benne». A szeretet más érdekeit magáévá teszi. Ezért áldozza fel magát érettünk s áldozatában helyettünk, velünk imádja Istent, kegyelmet kér számunkra, azokért hálát ad s bűneinkért kiengeszteli Isten haragját.

Legnagyobb fájdalom a hálátlanság. Jézus pedig jól ismerte a sok hidegséget, gyalázatot, istentelenséget, szentségtörést, mellyel legnagyobb jótéteményét viszonzozzák s mégis itt maradt — mert szeret. Mégis megalapította az Oltáriszentséget, csakhogy a buzgú lelkeket kielégíthesse szeretetével. Elviseli a Judások áruló csókjait, csakhogy tanítványai, gyermekei élvezhessék az angyalok kenyerét. Tudta, hogy sokan nem törődnek vele, de viszont látta sokak buzgóságát. Tudta, hogy sokak hanyagsága miatt foszladozott ruhában kell járnia, szennyes oltáron, templomban kell megpihennie, de viszont látta azt a sok áldott kezet, mely a

foszladozott ruhát újjal cseréli fel, az Istenhez méltatlan oltárt, templomot kezemunkájával, alamizsnájával méltóvá teszi. S ezért köztünk maradt, hogy a szeretet gyümölcsöket teremjen.

Az Oltáriszentség nagyságát bizonyítja a sok és nagy haszon, mely abból reánk ömlik. Tudom, ki van ott jelen. Jézus, ki értem emberré lett, tanított, dolgozott, szenvedett, meghalt. Mint ember, mint Isten van jelen. Ha hallanók, hogy Jézus ismét megjelent a földön s egy országban gyógyít, tanít, halottakat támaszt; mint irigyelnők ezt az országot. Felkeresnek azt, nem kimélve pénzt, időt, áldozatot. Pedig itt van közöttünk ugyanaz a Jézus; boldog lehetek itt is, csak keressem föl. Itt dobog ugyanaz a szerető szív, mely megbocsátott a bűnbánó Magdolnának, a tagadó Péternek, a gonosz, de megtérő latornak. Ugyanaz van itt, ki meggyógyította a százados szolgáját, a vérfolyásos asszonyt, a sántákat-bénákat, vakokat-süketeket s mindenféle bajban szenvedőket. Ugyanaz van itt, ki táplálta csodálatosan is az éhezőket, vigasztalta a lelki bajban sanyalódókat. Ugyanaz van itt, ki még a holtakat is föltámasztotta: Jairus leányát, a naimi ifjút, a negyednapja halott Lázárt. Itt van, itt marad a világ végezetéig, hogy bármely pillanatban, bármely szükségben vigasztalást, meghallgatást találjunk.

De ennél még többet is tesz az Oltáriszentség. Jézus odaadja magát ételül és italul, hogy átváltozzunk alter Christus-szá. A táplálékot egészen átalakítjuk természetünké, lényünké. A húsból, kenyérből s egyéb ételből, melyet magamhoz veszek, lesz szemem, kezem, húsom. csontom, vérem. Hogyan? Nem tudom, de naponként tapasztalom. Én erősebb vagyok az ételnél s azért átalakítom azt magammá... Jézus az Oltáriszentségben szintén eledel alakjában van, hogy ugyanazon hatást, eredményt tegye, mint az eledel. De egy nagy különbség van az Oltáriszentség és egyéb eledel között. Az Oltáriszentség erősebb, mint én vagyok s azért az alakít át engem. Szemem, kezem, testem, vérem... Krisztus szemc, keze, teste, vére... Iesz. «Élek én, de már nem én, hanem Krisztus él bennem». Ha mindig gondoltunk volna erre, mennyire át kellett volna már változnunk. Nézzük csak a vadfát, mely a kertben nő. A kertész levágja a vadhajtásokat melyek nem odavalók, beoltja a nemes szemet, ágat s az egész fa megváltozik, megnemesedik. Így történik az Oltáriszentségben is. Én vagyok a vadfa. Az Úr Jézus a szent gyónásban levagdálja a vadhajtásokat s az Oltáriszentségben beolt, hogy megnemesedjünk, átváltozzunk «alter Christus»-szá. Már tudom, *miért* rendelte Krisztus Urunk az Oltáriszentséget.

Lauda Sion, Lauda Sion...

Kozelka Jenő.

Novemberi följajánlás.

A MAI háborús napokban fájdalomteljes szívvel járunk a sírhantok között. Virágkoszorúval díszítjük szereteteink sírdombját és fájdalmas részvétünk töviskoszorúja övezi azok fejfáját, kik névtelen sírokban a lezajlott küzdelmek hegyein és rónaságain pihennek. Nap-nap után több gyászfény jelenik meg a kalapokon és gyászszalag a karokon. Az ideí novemberi gondolatok és érzések súlyosabbak, nehezebbek a tavalyiaknál: a háborús esztendő sok áldozattal járt. A sírok között úgy érezzük, hogy nekünk is szólnak az Üdvözítő szavai, miket Mártának mondott: «Föltámad a te bátyád... Én vagyok a föltámadás és az élet». (Ján. 11, 23. 25.) Az isteni tekintély eme biztató szavaira kitör szívünkben Jóh hitvallomása: «Tudom, hogy az én Megváltóm él és az utolsó napon a földből föltámadok». (19, 25.)

Mindnyájan föltámadunk, — de hogy a már elhunyt hűvek lelkei minél előbb részesüljenek a föltámadás dicsőségében és végtelen örömeiben, ebben mi is segítségükre lehetünk.

Az egyház mindig előszeretettel imádkozott a szenvedő egyház tagjaiért: a tisztító tűzben szenvedő lelkekért és állandóan buzdítja hűveit a halottakért való imádkozásra. Részünkről nagyon kedves ajándék, amit nekik adhatunk, ha résztveszünk a szentmiseáldozaton, mely érettük bemutatatik és buzgó imádságainkkal iparkodunk őket a szentmise áldásaiban részesíteni. Az egyház mindenkor ápolta hűveiben a szent és üdvös szokást, hogy szent áldozásokkal is törekedjünk szenvedő testvéreinken segíteni, kiknek hozzánk intézett folytonos kérése: «Könyörüljetelek!»

Szentséges Atyánk szívéhez utat tört és visszhangra talált testvéreink könyörgése. Folyó évi augusztus hó 10-én kelt rendeletében megengedi, hogy épen úgy, mint Karácsonykor, november 2-án: Halottak napján is három szentmisét mondhasson minden pap a megholt hűvekért. Mily nagy öröm a tisztítóhelyen szenvedő lelkeknek, hogy ezentúl az ő napjukon háromszorosan több szentmise áldásaiban részesülhetnek. A Szentatyát elsősorban a szeretet indította, melynek kötelékével van összekapcsolva a küzdő, szenvedő és dicsőséges egyház. Az üdvözültek serege, a tisztító tűzben szenvedő lelkek és Krisztusnak itt e földön küzdő hűvei egy családot képeznek, egy házat, Krisztusnak egy testét, egy egyházat, melynek tagjai Krisztussal, mint fejjel és egymással a szeretet által vannak összekapcsolva. Szent Ágoston írja: «A jámbor elhunytak lelkei sem választatnak el az egyháztól». Tényleg, az egyház ép úgy anyja a jámbor

elhunytaknak, mint az élő hiveknek. A szentmise főljánlásában és a kánonban külön is megemlékezik a miséző pap a megholt hivekről. A Szentatya a szenvedő Krisztus érdemeivel, a szentmiseáldozattal siet rajtuk segíteni. S e könyörület — mondja a Szentatya — ma nagyobb mértékben megindítja, midőn atyai tekintetét a világháború harctereire veti és lélekben maga előtt látja anyiaiak sirdombját, akiknek lelkei iránt a mennyei atyát kiengesztelni részvétteljes szeretete buzdítja. Novemberben az ágyúk zajába megindítóan fölséges akkordként vegyül bele a gyász-misék éneke és imádsága.

«A szeretet azokat, kik különváltak, össze szokta kötni» — írja aranyházú szent János. Szeressük mi is az Úrban elhunyt testvéreinket és szeretetük vonzzon oda bennünket Krisztus oltárához. Egyesüljünk minél gyakrabban buzgó szentáldozással a szentmiseáldozattal, «mely nemcsak az áldozatot bemutatónak és az Oltáriszentséget magához vevőnek használ, hanem minden hívőnek, akár velünk élnek a földön, akár már elhunytak az Úrban, de még bűneikért teljesen eleget nem tettek». (Trienti zsinat.) És kit nem hatna meg szereteteinek segélykiáltása és kinek volna olyan kemény szive, hogy rajtuk segíteni vonakodnék? A Szentírás is buzdít, hogy «szent és üdvösséges gondolat a halottakért imádkozni». (2. Makk. 12, 46.) A Krisztussal egyesült lélek imádsága bizonyára nagyon kedves az Úrnak. Hasson át bennünket a boldogult szentek példája is, kik szintén imádkoznak szenvedő testvéreikért; az egyház is segítségül hívja őket, mikor a gyászmisében imádkozza, hogy «összes szentjeid közbenjárása leginkább a szentmiseáldozat és a szentáldozás által történik. A szentmise nemcsak dicsőítő, hanem engesztelő áldozat is.

A szentmise és szentáldozás főljánlásával «irgalmasságot nyerünk az Úrtól és kegyelmet alkalmas segítségre», — már pedig a megholtakon segíteni Krisztusnak is óhaja és kívánsága. Engedjük szívünkre-lelkünkre hatni sóhajukat: «Könyörüljete rajtam, könyörüljete rajtam, legalább ti, barátaim, mert Isten sujtó keze ért el engem». Mennyire megindító panaszuk! Az igazi szeretet barátjához «szegénységében» is hű, mondja a Szentírás, a részvét utján menjünk át azokhoz, akikkel az emberség által összekötve voltunk (Szent Bernát). De nemcsak az emberiség és barátság, hanem a rokoni szeretet is kötelez bennünket, hogy az elhunytaknak segítségére siessünk. Eltekintve a háború halottaitól, azok között, kik a tisztító tűzben sínylődnek, bizonyára sokan vannak, kik hozzánk élőkhez közelebbi viszonyban állanak; így atya, anya, testvérek, rokonok. Mily nagy örömet szerzünk nekik, ha értjük szentáldozásainkat főljánljuk és mily kegyesen fogadja az Úr Jézus részvétteljes szeretetünk ezen imádságos megnyilatkozását.

A világháború pedig ugyancsak megsokszorozta azok számát, kik önfeláldozásuk és kifolyt vérük viszonzásaképen imádságainkat, följánlásainkat kérik és várják. Nincs nagyobb szeretet, mondja az Üdvözítő, mintha valaki életét adja oda övéért. Mily sokan vannak, kik életükkel, vérükkel, szenvedéseikkel, önfeláldozásukkal mentettek meg bennünket haláltól és ellenségtől. Vajjon önző szívvel elfordulnánk tőlük? Arról ismernek meg benneteket, hogy az én tanítványaim vagytok, ha szeretettel vagytok egymáshoz — hangzik az Üdvözítő szava. Hát hol van szeretetünk szenvedő testvéreink iránt?! Mily sok szentáldozást megérdemelnek elesett szegény katonáink! Ne csak ércszobrokat állítsunk és vessük azokba neveiket, hanem emlékezetük hatoljon szívünkig és váltsa ki onnan részvétünket, szeretetünket, imádságainkat. Az elesett hősök odaadták mindenüket, a legdrágábbat is: életüket, — ajándékozzuk oda nekik mi is legdrágább, legboldogabb perceinket: szentáldozásainkat és buzgó imáinkat ajánljuk föl érettük akkor, amikor szívünkben, lelkünkben van az örök élet osztogatója, «a föltámadás és az élet».

Dr. Weber Pál

A tizedik évben.

TÖRTÉNT pedig, hogy székes város Fehérvár püspöke, tizedik éve kormányozza vala az Úr népét. Egybegyűlve tehát a város, felemelé szavát a kobzos és mondá:

Ti tudjátok mind a dolgot, amely lőn országszerte, elkezdve az első naptól, amelyen közénk lépett; mint kente fel őt az Isten Szentlélekkel és erővel, hogy viselje minden egyházak gondjait; hogyan volt ő velünk minden időkben, szolgálván az Úrnak minden alázatossággal és könnyekkel és a kisértésekben, melyek őt érték a leskelődésekből. És mindezekből kiragadta őt az Úr.

Igaz és istenfélő lévén, olajat önte homlokára az Úr, hogy vigye evangéliumát a szegényeknek és gyógyítója lenne minden törtszívűeknek. Görögöknek és barbároknek, eszeseknek és tudatlanoknak adósa lett és tétetett sokak vigasztalására.

Mert midőn szabad lett volna mindenektől, mindenek szolgájává tette magát, hogy többeket megnyerjen. Azoknak, kik törvény alatt voltak, mintha törvény alatt lenne, azoknak, kik törvény nélkül voltak, mintha törvény nélkül lenne, (holott törvény nélkül nem lenne, hanem Krisztus törvényében lenne), hogy megnyerje azokat, kik törvény nélkül valának. Gyöngye lett a gyöngéssel, hogy a gyöngéket megnyerje. Mindenkinek mindene lett, hogy mindeneket üdvözítsen.

És mi tanúi vagyunk mindezeknek, melyeket cselekedett magyarok vidékein és az ő városaikban, elkezdve a hegyektől egész a tengerig.

Prohászka Ottokár, székesfehérvári püspök.

És lőn, hogy az énekes befejezve minden ő igéjét, felemelte az ő koszorúját. A tanítványok pedig elteltek vala nem csekély örömmel és Szentlélekkel.

—f.

Hányszor áldozunk.

ASZENTÁLDOZÁSBAN kedves ifjú barátaim, az ember legmélyebb törekvése jut kifejezésre. Aquinói szent Tamás, a középkor e hatalmas gondolkodója, úgy nevezi ezt az ősmélyekből felkúszó vágyakozást: *appetitus propriae excellentiae, a magunk kiválóságának kívánása*. Az emberi lelket ugyanis úgy kell elképzelnetek, mint egy forrást, amelyből a vágyak patakja csörgedez. Bőségesen buggyan fel mélyeiből az élet, az érzés, az akarás. Nem egy — száz és száz vízere tör fel a vágyaknak, amelyek titeket visznek s veletek a világ tarkabarkaságát megkívántatják. Minden vágyódások között pedig van egy, mely a legmélyebb medret vájja ki magának, mely a legdúsabban folyik, a legerősebben zúg és hatalma alá hajtja a többit is. Már az egész apró gyermekben megnyilvánul, növekszik a testi fejlődéssel, legmagasabbra csap az ifjúkorban, zúgva árad a felnőttben és ott csobog mindvégig az öregek lelkében is. Hogyisne, mikor ez maga az örök élet gyenge hajszálerecskéje. Semmiről sem ábrándozik a kisleány többször, mint arról, mi lesz öbelőle. «Huszár leszek, édesanyám» — mondogatja — «vegyen nekem csákót és kardot». S a kisleány se ábrándozik másról. «Mi lesz majd öbelőle — meséli. «Mania leszek», mondja s varrja is szorgalmasan babájának a kis ruhát s játszik főzőcskét. Ez az elemi vágy mutatta be magát nekem egyszer ritka szemléletességgel, mikor valahol ünnepélyre készültünk és kiosztottuk a szerepeket. Egyszerre csak elém állt egy egész pöttön kisleány és nagyra nyílt, égő szemekkel így szólt: Tisztelendő úr! én is leszek valami.

Ez az *én is leszek valami*, az emberi benső legkiáltóbb szava, a szív mély erdejének lehangosabb zúgása. Te, barátom, aki most ezt olvasod, annyit érsz, amennyi akarsz lenni. Annyi vagy, amennyi beléd szorult ebből a letogott szökökútból, «mely az örök életre csap fel». Aki nem keres valami nagyobbát, aki nem mereng valami magasabb után, aki nem keresi a csillagokat, az nem is ember, az csak báb, fababa.

Én is leszek valami! Ezt a szikrát viszi keblében az ifjú és leány. Ez kínozza, süti bensejét, de ez gyönyöre és boldogsága is. És hogyan akar belőle ez a tüzes vágy kitörni, hogyan akarja az ember, szebb és jobb, erősebb és hatalmasabb önmagát, azt a *valamit* megtalálni? Úgy, hogy szeret. A szív elkezd énekelni, kifejezhetetlen lágy érzelmességek szellője lejt ott benn s keres a lélek valami szépet, valami nálánál nagyobbat, nemesebbet és fölségesebbet. Keres a kis növénny egy palántát, melyen felfusson, egy erősebb lelket, melyhez odasimulhasson, melyen növekedjék és ahhoz a *valami*-hez, amivé lenni akar felkapaszkodhasson.

S ekkor elébe áll egy fenkölt, magas alak. Ruhája hosszú, fehér. Feje nemes, csodálatos; haja lágyan, omlik vállára, szemében mély tűz ég. «Én vagyok, Jézus — mondja — akit te keressz.» S a lélek, az a szomjas, esengő, maga-magával nem bíró lélek, lábaihoz omlik és ruháiba temetve arcát, sír és nevet a boldogságtól.

Tudjátok mi volt ez? Szentáldozás. Ó, ha ezt mindenki mélyen, teljesen meg értené!

Isteni Üdvözítőnk, az emberi benső legmélyebb ismerője s a lelkeket a végletekig szerető jó pásztor, jól tudta mi kell nekünk. Tudta ő, hogy nekünk egy örök szépség kell, akit szeretni lehet, valaki, akibe elmerülve a lelkünk, önmagánál szebben támad elő, egy: «speciosus forma», «szépséges alakú az emberek fiai között, kinek kellem és báj van előtve ajkain». (44. Zsolt. 3.) S mivel tudta, hogy őt kente fel az Isten arra, hogy eszménye legyen minden idők nemzedékének, s «elsőszülött legyen sok testvérek között» (Róm. 829) odaadta magát nekünk a szentáldozásban, hogy mi őbenne s ő mibennünk lehessen, hogy mi benne magunkat megtalálhassuk s «valami»-k lehessünk. Minden embernek, teljes szépsége Jézusba van belerejtve s aki a szentáldozásban a szeretet karjain vele egyesül, arcát az ő lelke isteni vizébe belemártja, új szépségre, új önmagára talál, megtalálja azt a *valamit*, amivé lenni akar.

Dante «Isteni színjátéka» harmadik részében, «a fények énekében» így kezd énekelni «az örök rózsák» egyike: «Szeretet, melytől szép vagyok». (11, 31.) Az Oltáriszentség, a szeretet szentsége égi tó, melybe, aki elmerül s Jézussal ott egyesül, önmagánál szebben kel abból elő.

Most aztán megmondom nektek fiacskáim hányszor áldozatok. No nézzétek. Vannak dolgok a világon, amelyekre nem lehet előfizetni, amelyeket nem lehet megrendelni, nem lehet felhuzni, szóval, amelyekbe «ész uram»-nak nem igen lehet belebeszélni. Hej az «ész uram» ez a délceg admirális hajónk kormányosi hidján, sokszor kontárkodott, sokszor felsült már. Bizonyos dolgok számát nem lehet pontosan előírni. Hogy lehetne egy kis gyermeknek például előírni, hányszor csókolja meg hetenkint édes-

anyját? Hogy lehetne egy vőlegénynek előírni, hányszor lépje meg csokrokkal jegyesét! Ezeknek a dolgoknak maguktól kell fakadniok, mint a mezei virágoknak s csakis úgy szépek, ha maguktól fakadnak.

A szentáldozás számát szeretetetekre bízom. Ti se bizzátok sohse másra. Hamar megérzi az a szív mi és mikor kell neki. Lesztek majd úgy, hogy rossz fát tettetek a tűzre, keményen visszafelestetek, megbántottátok anyuskát. Mikor érzitek magatokban azt a szemrehányást, azt az elégedetlenséget, ó menjetek megtisztulni s a szentáldozásban panaszoljátok el Jézusnak gyöngeségteket és engeszteljétek meg az Urat. Máskor olyan szürke, olyan unalmas, olyan üres lesz szívetek, nem lesz bennetek fény, meleg és mosoly. Menjetez ilyenkor is az élő vizek forrásához, mossátok meg petyhüdt arcotok s kitisztul szemetek, üde s vidám lesz nézéstek. Máskor ünnepnap lesz, halljátok kongani a nagy harangot, édesanya kiadja új ruhátokat. Ki az, aki ilyenkor ne vágyódnék a templomba az Úrhoz, hogy vele örüljön, vele elbeszéljen, szemébe nézzen és lelke felderüljön. Menjetez áldozni. De magatoktól menjetez, belülről éljetez, szíveteket hallgassátok. Tanítómesteretek egy legyen: a szeretet.

Mily boldogok vagytok ti, akik X. Pius boldogult szentatyánk után éltek. Neki köszönhetitek, hogy most már szabad az út az Úr Jézus fehér asztalához, hogy nem tarthat vissza már titeket soha senki. Mehettek annyiszor, ahányszor tetszik. Mehettek mindennap is, de csak ha nagy a lelketek szomjassága. Mikor reggel harmatot isznak a virágok, mindegyik annyit kér csak, amennyit megbír. Ha tele van, becsukja kelyhét. Mindegyik annyit ivott, amennyi neki való volt. Ti éljetez magatokban. Éljetez magatokból. Éljetez a magatok módja szerint. Annyiszor áldozatok, ahányszor a szeretet elvisz titeket Jézushoz. De hogy bebiztosítsátok magatokat az emberi természet állhatatlansága ellen, amely már sokakat tévútra vitt, szúrjatok le éltetek útja mellett bizonyos távolságokra jelzőtáblákat, hogy azok ébren tartsák buzgóságtokat és megmentsenek titeket hosszabb lanyhaságtól. A szebb életre, átlagos lelkesedéssel törő ifjú és leány — úgy gondolom — legalább is egyszer meggyónik egy hónapban. Tehát áldozatok is legalább egyszer egy hónapban. De ebből aztán ne engedjetez, a szünidőben sem, nagykorotokban sem. Legyen ez a legkevesebb, amelyet persze mindig meg lehet haladni, lelketek hívó szavára.

A kérdésre tehát: hányszor áldozunk, kettős a válaszom. Belső irányelv: *Áldozz annyiszor, ahányszor a szeretet elvisz Jézushoz.* Külső irányelv: *Áldozz legkevesebb egyszer egy hónapban.*

dr. Gamauf István.

Szentáldozásod előtt buzgón készülj az édes Jézus fogadására, szentáldozás után pedig térdreborulva üdvözlöd Őt, imádd és mondd el Neki kéréseidet.

S i m e o n.

Ott ült egy törött ágyún és fehér szakála kivilágított az éjszakából. Feje nehéz volt a földnek vérpárás leheletétől és törtfényű szeme a messzeségbe nézett. És jöttek asszonyok. Futottak az éjben. Batyú volt a hátukon, lihegtek és sírtak. Karjukon megriadt gyerekek zokogtak, olyan volt az egész menet, mint a boldogságnak éjjeli temetése. Az egyik síró asszony belefűtődött a merengő aggastyánba. Megfogta reszkető vállát:

— Mit csinálsz itt, öreg? Nem hallod a hollók káromlását? Keresik a holtakat... Mire vársz itt a borzalmak éjszakáján?

Simeon fel se emelte fejét.

— Várom a Krisztust.

Szólt és továbbnézett a messzeségbe. Az asszonyok pedig feljajgattak.

— A Krisztust várod, ember? Jaj, a Krisztus nincs itt, a Krisztus nem jár erre, ahol gyilkolás és vér van. Itt nincs Krisztus, itt csak vér van és halál és özvegy és árva és fussunk innen a borzalmak éjszakájából!

Simeon nem mozdult. Ott ült a törött ágyún és fehér szakála kivilágított az éjszakából. Feje nehéz volt a földnek vérpárás leheletétől és tört szeme a messzeségbe nézett. Várta a Krisztust.

Akkor jött a féllábú katona. Mankója meg-megzörgette a törött fegyvereket, ahogy tapogatta az utat és falába kopogott a holttestek között. Ronggyal volt bekötve a feje, amely alól piros cseppek szivárogtak végigpermetezve halottsárga arcán. Olyan volt, mint egy éjszakákat járó, vékonyes kísértet. Az aggastyán előtt megállt.

— Gyere, öreg, nekünk már nincs mit várni. A féllábamat elvették, belehasítottak fejembe és világtalanul nézek az örök éjszakába. Gyere, mit várjunk még?

Simeon némán ingatta ősz fejét.

— A Krisztus várom — süttogött fáradt hangja.

A nyomorék felzokogott:

— Itt várod Krisztust? Ó, ő nem járhat itt; erre csak a kegyetlenség és vérszomjasság jár. Hadd itt a borzalmak helyét és gyere szebb vidékre keresni az Urat.

De Simeon nem mozdult meg. Többet nem is beszélt.

Ott ült a törött ágyún és fehér szakála kivilágított az éjben. Feje nehéz volt a földnek vérpárás leheletétől és törtfényű szeme a messzeségbe nézett. Várta az Urat.

És felsóhajtott mellette valaki. Akinek összeroncsolt teste a törött ágyú alá ékelődött és homályosuló szeme belemeredt az éjszakába.

— Eredj öreg — suttogott a haldokló — rajtam már nem segíhetsz. Mit vársz még itt a haldoklók között?

Simeon felemelte a fejét.

— Várom a Krisztust — mormolta csendesen.

A haldokló arca eltorzult.

— Itt... itten várod az élet urát a haldoklók között? Eredj oda, ahol élet fakad és ne keresd itt a meggyilkoltak és haldoklók között.

A haldokló mellett vértócsa piroslott az égben. Keresztben egy holttetem feküdt. A megholt ijesztően kiugrott két szemének megmerevült tekintete odafagyott az éj sötét palástjára. Ez a halálra fagyott nézés is azt mondta:

— Menj, itt nincs mit keresned. Itt nincs élet, csak borzalom, halál és pusztulás uralkodik a vérpárás éjszakán.

Simeon még se mozdult.

Ott ült a törött ágyún, fehér szakála kivilágított az éjből. Feje nehéz volt a földnek vérpárás lehetétől és törtfényű szeme a messzeségbe nézett.

Várta a Krisztust.

Akkor odajött a fáradt katona. Ruhája rongyos volt és fakult, vedlett tarsolya oldalán lógott. A fáradságtól meg-megbicsaklott térde és válla meggörnyedt a puska terhe alatt. Megállt. Azután körülnézett és leült egy másik törött ágyú törött kerekére. Elővett egy darab száraz kenyeret és rágni kezdte a kemény darabokat. Messziről fátyolosan hangzott a menekülők sirása és fájdalmas arccal nézett vissza a falábú sebesült. A haldokló sóhajtott és hollók károgtak a halottak fölött.

Simeon felemelte a fejét.

— Katona, menj el innen. Itt a halál és fájdalom jár.

— Tudom — felelt a katona és nem mozdult helyéről.

— Hallod a jajgatást, a falábak kopogását, a haldoklók sóhaját? Ez mind te reád vár, ha nem sietsz el innen.

— Tudom — felelt csöndesen a katona és puskáját maga mellé tette. — Nekem itt kell maradni, de te mire vársz itt?

— A Krisztust várom — mormolta Simeon.

A katona levette elnyűtt sipkáját.

— Krisztus velem jött — szolt és nyugodtan tovább ette a szárazkenyeret.

És messziről elhallgatott a jajgatás. A visszanező sebesült mosolyogva intett. A haldokló arca derűsen sugárzott. A halotti tetemekre fény-sugarak ültek.

Simeon pedig felállt. Reszketős kezébe fogta vándorbotját és roskatag lépésével indult. Most már mehet — a vágya teljesült.

Mégegyszer visszanezett a véres éjszakába és mintha fehér alakot látna a nyugodtan pihenő, fáradt katona mögött... *Blaskó Mária.*

Dunaparti séták.

(Hús szellő fodrozza az esti Duna tükkrét. A parti lámpák fénye ficáncol a vizen. Két diák jön a korzó felől gyors léptekkel, eleveken beszélgetve.)

Imre: No, hallod, ez derék, hogy kijöttünk. Mesés egy levegő.

Gyuri: Csakhogy végre neked is megjön az eszed. Nem értem, hogy ülhetsz úgy nyakig a könyvekbe. Téged még elnyel egyszer a sok írka-fírka.

Imre: Hiszen szeretem én is a friss levegőt, de hát mit csináljak, ha úgy lefog az íróasztalom. Most jobbról és balról odatettem a magyar remekírók köteteit, középre két virágvázat állítottam a fehér feszülethez, amelyet apától kaptam a nyáron. Tegnap este valaki piros és fehér őszirózsákat tett beléjük. Mama még varrt az ebédlőben, mikor kimentem hozzá és megkérdeztem, hogy kerültek a vázákba a virágok. S ugyan mit gondolsz, ki tette oda őket? — Manci, a kis hugom. Ez engem úgy meghatott, hogy odamentem ágyacskájához, melyben már szépen aludt és megsimogattam a haját.

Gyuri: Én is meg akartam tegnap simogatni Laci öcsémet, de attól ugyan elbőgte volna magát. Délután haza jön az iskolából s amint meglát, le se vetve táskát, sípkát, hátulról reánugrik. Én ép a rajztömböt vittem az ablakhoz, mikor ez mint egy tigris nyakamba csimpeszkedik. Majd elvágódtam bele. A lénia lecsuszott, a radír elgurult, ezer szerencse, hogy a tusos üveg össze nem tört. Ha akkor az a pocok el nem szalad, úgy megrakom, hogy dőng bele minden porcikája.

Imre: De remélem azért nem bántottad, úgy-e. A Lacik, tudod, mind elevenek.

Gyuri: Eleven, eleven — a teremburáját — de hát ép az én háta-
mon kell azt kipróbálni.

Imre: Te, Gyuri, nézd ezt a Dunát. Mit szólsz hozzá?

Gyuri: Mit szólok? Semmit se szólok.

Imre: Látod, erre szoktam én sétálni este egyedül. Elnézem a vizet, hallgatom a város nyüzsgését, a hullámok csapkodását a kőparthoz s néha úgy elgondolkozom, hogy el is felejtkezem hazamenni vacsorára.

Gyuri: Hát 'iszen szépek szép a Duna.

Imre: Így este pedig valóban mesebeli. Nézd a part száz és száz lámpását, hogy sziporkázik, hogy reszket a vizen. Tündéri látvány ez ilyenkor. És a csillagok az égen, hogy veri őket vissza a himbálózó víztükör! Ez nekem mindig egy szép hasonlatot juttat eszembe. Nem is tudom, hol olvastam már, de a gondolat az volt, hogy mint a víz tükrén ragyog a csillagos ég, úgy tündöklük az ember lelkén is a mennyország, mikor Isten őt meglátogatja, különösen a szent áldozás perceiben.

Gyuri: No hallod Imre, te már egész prédikációkat tudsz csinálni. Még utóbb kiséül, hogy pap lesz belőled.

Imre: Miért mondod ezt oly különös hangon. Mintha te nem szoktál volna velünk jönni az Úr asztalához.

Gyuri: Nem olyan nagyon szoktam. Meguntam én már régen az eféle szenteskedéseket. Tudod, Imre, kiábrándultam én már az ilyen jámbor dolgokból.

Imre: Nem értem, mit beszélsz, kedves barátom.

Gyuri: Nem érted? Hát értsd meg mostan. Elmondom neked, mert régi barátom vagy. Kis gimnazistakoromban jó gyerekek mondtak, akik ismertek. Igaz, hogy az iskolában néha szabályszerűm volt a magaviseletből, de templomi dolgokat szívesen tettem. A tisztelendő urunk igen jó ember volt, beosztott minket csoportokba s mentem gyónni és áldozni a többiekkel. Harmadikban az év végén már majdnem minden nap ott voltam a reggeli áldozáson. A vakációban aztán, mikor nagybátyám magához hívott az Alföldre, egyszerre felhagytam az egésszel. Sőt annyira elment a kedvem tőle, hogy még a templomot se szerettem látni. Hej, de sokat rákásztam, fürödtem azon a nyáron. Mikor visszajöttem az év elején az iskolába, mindenki nevetett rajtam, mert olyan voltam, mint egy cigány. Áldozni többé nem mentem, csak az egész iskolával. És Isten tudja most még gondolni se szeretek azokra a szentes napokra.

(Folyt. köv.)

Isten a szeretet és aki a szeretetben marad Istenben marad.

Röptében a nagyvilág körül.

A pápai állam eszméje. Ha elfogultság nélkül szemléljük a mostani zürzavaros állapotokat, feltétlenül be kell látnunk, hogy egy állam sincs hivatva a várva-várt béke közvetítésére. Mindegyiknek van valami félteni valója, egyik sem tudja melyik pillanatban sodródik bele a véres küzdelmekbe. A háborgó vértenger közepette egyetlen egy sziklaszírt áll csak szilárdul és ez Róma, élén a kath. egyház fejével, a pápával. Igen ám, ha Róma a Szentatyáé volna! Vagy legalább egy talpalattnyi földet mondhatna teljes joggal a magáénak, ahol dolgozhatna, ahonnan megfékezhetné az elvadult emberi indulatokat. A történelem épen e világégés idején igazolja a pápai állam szükségét. Minden ország keresi a békét, sóvárognak utána, de hiába; természetes békeközvetítőnk, a Szentatya karja meg van kötve, Ő sem képes megragadni az öldöklő buzogányokat. Az Ő szava most olyan, mint a pusztában kiáltó szava, az ágyúk dörgésétől megsiketült emberiség csak távolról hallja a szeretet kötelességeire figyelmeztető igéket. Ime Európa országai saját lábuk alól húzták ki a gyéként, midőn az Unita Itália kedvéért el hagyták rabolni a római püspök jogos birtokát.

Annál örvedetesebb most a bajor katolikusok mozgalma, akik mélyen átérzik a Szentatya helyzetének méltatlan voltát. Az ő harcokban megacélozott karjuk mutat először Róma felé. A világ katolikusai és a felelős államférfiak bizonyára figyelmesek lesznek a bajor parlamentből felhangzó férfias szavakra. Hogy mit köszönhet szép hazánk a pápaságnak, azt most nem soroljuk elő. De reméljük, hogy a szentszékhez fűződő évezredes kapocs élő kötelék még s hazánk a fontos érdek hangoztatásánál nem fog utolsó maradni.

Magna Domina Hungarorum egy éve és ma. Ép egy éve, hogy a Kárpátok bércseit ágyúdörgés reszkettette, srappell és gránát tépdelte a szorosok fenyőit. Úgy álltak a végeken a magyar honvédek, mint a szik-

lák, az orosz-lánkölyök szívósságával vetették meg lábukat a betóduló orosz embertenger előtt, de hiába, elsöpörte őket az ár. Akkor lélekharang csilingelése rezgett végig a hazán. Sápadt és gondteli arccal siettünk az istenházába... a Nagyasszony elé. «Magyarországról, édes hazánkról, ne feledkezzél meg szegény magyarokról.» Hogy szorongottakkor szívünk. Szinte hallottuk már a kozákllovak patáinak csattogását Budapest utcáin, mikor egyszerre csend lőn, a Nagyasszony lelépett égi trónusáról s a seregek elé állott. «Nagy inségben lévén hazánk» megemlékezett Pannonia virágos kertjéről s imígy fohászzkodott az életek és sorsok Istenéhez. «Ha minden országot is foszlányokba szaggatsz, ezt az én kis kertemet ne bántsd.» És kezdtek megtorpanni az ellenséges lovak és leültött rájuk az évezredes bércek ökle. Jött Gorlice, Tarnow. Jött Przemysl, Lemberg, Lublin, Varsó és a többi és a többi, jött Belgrád. Magyarok Nagyasszonya mit tettél? Felemelted karod és mi győztünk. Győztünk, mentve vagyunk. Él magyar, áll Buda még! Ragyog szent István arany koronája. Vigyázz reánk, édes anyánk, Angyaloknak királyné asszonya, uralkodjál fölöttünk te s a te fiad! uralkodjál két országban: Magyarországon és a mennyországban.

Farkas Géza.

Közös címer. Szent István birodalmának cimere, a magyar címer, tért hódított. Ezer évvel a nagy király halála után az általa alapított birodalom még ifjúi erőben él; nem gyengült el, sőt fejlődik, erősödik, mint ezer évvel ezelőtt, létének reggelén. Növeli nagyságát az apostoli király, aki bölcseségben, jóságban és igazságosságban, de hosszú uralkodása eredményeiben is, a szent király mellett foglal helyet. Egy pillantás a múltba — hatvan évvel visszafelé — és egy széttekintés a jelenben és látjuk, mennyit haladt hazánk Ferenc József jogara alatt. A szegény, a küzködő, a fejletlen Magyarországból tekintélyt parancsoló, hatalmat jelentő, életerős állam lett. És megbecsülést, rokonérzést szerzett magának a Lajtán túl fekvő testvérállamban is, hol ma mindenki szeretettel és büszkeséggel gondol a vitéz magyar testvérnemzetre. Ezt a ma meglevő, örvendetes közeledést nagyban fogja fejleszteni a jövőben a közös címer látása, mely világosan mutat rá arra, hogy közös célokra, törekvésekre vagyunk utalva, összefon bennünket a közös uralkodói ház, mely köré sorakozva, melyet támogatva és melytől támogatva, önkénytelenül is találkozunk ugyanazon érdekekben. És megtanulja a külföld is ismerni, hogy itt nem egy gyenge, széthúzó Ausztriával, hanem két — egymagában is erős, de összetartó — nemzettel áll szemben, mely «indivisibiliter ac inseparabiliter» sorakozik egy közös hadúr, egy közös trón körül. Jóleső, büszke érzéssel regisztráljuk közjogi életünk eme előnyös változását.

Ráskai Alfonz.

OLTÁREGYLETI ÉLET.

Budapesti országos központ.

Havi programm. *November 1-én,* Mindenszentek ünnepén 9 órakor nagymise.

November 2-án, Halottak napján 9 órakor gyászmise.

November 6-án Egyházmegyei szentségimádás az Örökimádás templomban és a budapesti központi Oltáregyesület megalapításának évfordulója. A szentségimádás reggel 6 órakor kezdődik, 9 órakor nagymise.

November 8-án 9 órakor nagymise az Oltáregyesület megholt tagjaiért.

November 15-én d. u. 4 órakor a választmány ülést tart.

November 19-én Magyar szent Erzsébet ünnepén 9 órakor nagymise.

November 22-én d. u. 4 órakor terjesztőnöki ülés.

November 29-én kezdődik a Rorate szentmise 6 órakor. Szentségkítétel egész adventben a Rorate előtt, vasárnap kivételével, amidőn nincs Rorate.

Kanter Károly installációja. Nap-sugaras szép őszi ég alatt tartották meg szeptember 30-án a magyar Sionban Kanter Károly budavári plébános, oltáregyleti igazgató kanonoki installációját. A nap örömeiből a központi Oltáregylet is kivette részét. Kiss Aladárné alelnöknő és dr. Gamauf István szerkesztő vezetése mellett igazán szép számmal

rándultak ki e nap Esztergomba az oltáregyleti tagok. A Mária Reparatrixe zárda két testvérrel képviseltette magát. Kora reggeli vonat vitte a küldöttséget a primási városba. Mikor a hatalmas bazilikában, melyben a méltóságos úr budapesti tisztelői seregétől gyűltek össze, felhangzott a vivat, bizonyára mindenkit a legteljesebben áthatott az öröm a magas kitüntetés miatt, mely szeretett igazgatónkat érte. Az installáció után küldöttségileg gratuláltak a megjelentek, melyre az új kanonok láthatólag meghatva válaszolt. Adja Isten, hogy Kanter prelátus-kanonok úr, ha el is hagyja a fővárost, megmaradjon nekünk a távolból is, ne csak jóbarátnak, ne csak támogatónak, de oltáregyleti igazgatónak is még hosszú-hosszú évekig.

Választmányi gyűlés. Október 11-én d. u. 4 órakor tartotta meg a központi Oltáregylet választmánya havi gyűlését. Jelen voltak: Kanter Károly prelátus-kanonok, igazgató, özv. ögrófi Pallavicini Edéné elnöknő, Marie de Jérušalem anya, zárdafőnöknő társelnöknő, a jegyzőkönyvet vezető anya, Ghyczy Ida, özv. Heinrich Ferencné, Felmayer Vilma választmányi tagok, dr. Gamauf István, az Örökimádás-templom lelkésze, szerkesztő.

Kanter Károly elnöklő igazgató szép szavakkal üdvözli a megjelen-

teket az új munkaév küszöbén. Kitér a világháborús zivataros időkre, mely az Oltáregyletet is megkettőztetett munkára serkenti. Felolvassa özv. őrgróf Pallavicini Edéné levelét, melyben az elnöknő közli az Oltáregylet igazgatójával, hogy az Örökimádás-templom még fennálló adósságainak törlesztésére 100.000 koronát adományoz. Hosszabban méltatja az őrgrófné fejedelmi adományát, mely által az Örökimádás templom terheinek nagy részétől megszabadult. A Mindenható áldását kéri le a nemes cselekedetre s az egész Oltáregylet hódolatos háliját fejezi ki érte.

Az Oltáregylet a közelmúltban két jó barátját veszítette el: Vaszary Kolos bibornokot, volt hercegprimást és Szuborics Jenő kanonokot. Kanter igazgató hálásan emlékezik meg róluk, különösen Vaszary boldogult hercegprimásról, aki az Oltáregylettel szemben számtalanszor kifejezte rokonszenvét s azt erkölcsileg és anyagilag is a leghathatósabbban támogatta.

Őszinte részvétet keltett a választmány körében Kiss Aladárné alelnöknő hirtelen megbetegedése. Mély sajnálattal hallottuk az elnöklő igazgató szavait, aki hála Istennek már a gyors javulást jelenthette. Hő imáink bizonyára minél előbb vissza fogják adni az egészségnek kedves alelnöknönket.

Dr. Tiefenthaler Józsefről emlékezett meg a továbbiakban az elnök. Csak az Isten akaratában való megnyugvás enyhítheti azt a fájó érzést,

amelyet távozása az Oltáregyletnek okozott. Tiefenthaler valóban példaképe volt a lángbuzgalmú lelkipásztornak, aki dolgozott a kifáradásig, a kimerülésig s magát teljesen a lelkeknek áldozta. Szébb búcsuszótt nem intézhetett hozzá a választmány, mint amikor azt az érzését fejezte ki, hogy őt soha el nem felejtli. Hasonló meleg szavakkal köszöntötte az igazgató dr. Gamauf Istvánt, az új lelkeszt is s azt kívánta neki, hogy vigye még szébb virágzásra az Örökimádás-templom eddig is óriásira növekedett pasztorációját.

A választmány azután körvonalozza Farda Ignác kíséítő-lelkész kötelezettségeit és javadalmazását, majd a titkári jelentést hallgatja. Csodálva szemléltük, hogy a háborús idő óriási drágasága mellett is mily széleskörű és nagyarányú tevékenységről tudott beszámolni a jelentés.

Az eucharisztikus szövetség ügye került végül szőnyegre. Az Oltáregylet elvállalta a «Jézusom, Örömmöm» ujság kiadását. Ennek kapcsán felveti az eszmét, hogy az Eucharisztikus Szövetség egyesüljön az Oltáregylettel. Ez irányban a tárgyalások további meggondolás végett elhalasztatnak.

A perselyekre vonatkozólag úgy határozott a választmány, hogy tekintettel a hívők világháborús sokoldalú megterheltségére, azokat a templomokban nem állítja fel. Ezek után a gyűlés véget ért.

Oltáregyleti munkaórák. Aki egy pillantást vet a munkaórák termébe,

mikor az oltáregyleti hölgyek a hosszú asztalok mellett szelid villanyfénynél dolgoznak, úgy érzi, mintha visszaszállna lelke a szentföld magas pálmái alá. A szoba milieuje eltűnik, homályba vesznek a kézimunkák s a szem elé új kép tárul: Hajnali menet, hosszúruhás galileai asszonyok, vállukon kőkorsókkal. Az ég alja még csak alig hasad, de ők már talpon vannak. Jönnek lassan, komolyan a sziklához, ahová helyezték az Urat. Az evangélium így mutatja be őket! «A hét első napján pedig, hajnalhasadtával eljöttek, hozván, amiket készítették, illatos fűszereket és keneteket: Portantes, quae paraverunt aromata et unguent».

Ennek a hajnali menetnek képe áll a szemlélő előtt, aki a munkaórák termébe bepillant. Ez a régi menet még most se záródott be. A nők, akik Krisztust életében is állandóan szolgálták, fölséges missiójuknak még most is élénk tudatában vannak és a láthatatlanul köztünk élő Jézust ugyanazzal a

régi szeretettel veszik körül: «ministrant» (Lk 83, Mk 15₄₁) szolgálnak, ministrálnak neki, hozzák az olajos korsót s a kincses keneteket. A szeretet selyemszárait fonják himzőtűikkel. Vállaikon kőkorsók és illatos aromák. Ezt a szeretetet nem tudták kioltani a sok vízek. Az legyőzte a századokat.

Az oltáregylet és a hadsereg. Harcokban megviselt, hasadozott zászlót hozott a napokban a 30-as honvédek egy küldöttsége az oltáregylet központi házába. Azt kérték, hogy javítsák ki nekik a viharverte lobogót. Tíz nap se telt el bele és a zászló megint új volt. Igazán kedves és megható volt, mikor a katonák eljöttek a kijavított zászlóért. Zeneszóval, csapatostul vonultak a templom elé. Egy főhadnagy hálás köszönő szavakat mondott a Mária-Reparatrix zárda főnöknőjének s azután újból megcsendült a zene s a zászlót a magasba emelték. Ki tudja, hány golyó, hány halál fogja átjárni azt a kelmét, amelyen puha ujjak annyi szeretettel dolgoztak!

Egri főegyházmegyei oltáregylet.

Mélt. és főt. Debreczeni János v. püspök, kanonok urat, aki évek hosszú során át mint az egri főegyházmegye megbízottja nagy buzgósággal vezette az oltáregylet ügyeit és mély hálára kötelezte a budapesti

országos központi oltáregyletet is, betegeskedése miatt felmentette főpásztora. Helyébe dr. Csekó Gábor papnevelőintézeti lelkiigazgató nevezetett ki.

A pécsi oltáregyesület.

Az 1914/15. évről szóló jelentés. Ma, amidőn minden gondolat, min-

den erő a háborús akcióba merül, az oltáregyesület figyelme is

a jelen megnövekedett szükségletek felé irányult, hogy a nagy nemzeti munkában részét kivegye. Az eucharisztikus szeretet miszteriumában mélységes együttérzéssel siet enyhítésére azoknak, kiknek szívét megtörte a szenvedés, hogy Krisztus vigasztalásához vezesse.

Utólérhetlen például áll itt is ömél. *Zichy* Lujza grófnő, az egyesület elnöknője, aki a leggyöngédebb szeretettel vette gondjaiba az összes hadikórházak oltárfelszereléseinek ügyét és méltó elrendezéséről intézkedett. Lehetővé tette, hogy katonáink a szentmisén kívül a délutáni ájtatosságban is részesülhessenek. Valóban kifogyhatlan az ő jóságos szívének áldozatkészsége! Nem mérült fel olyan hiány, melyhez azonnal tetemes összeggel ne járult volna. Imalapocskák az élő és elhunyt katonákért, érmeik, bucsúkeresztek, rózsafüzérek megszámlálhatatlanul jutottak kegyes adományok folytán közkézre.

Ez a mindenre kiterjedő gondoskodás, a szétágazó jótékonyság önmagában rejti az elismerést Méltatlan lenne a nemes cselekedetekhez minden dicsérő szó. A jó Isten áldása s az a sok-sok szenvedő és talán megdicsőült hősnek hálaimája legyen legnagyobb jutalma!

Ezen lelkes példa nyomán a tagok valamennyien fáradoztak meleg ruhák készítésén, melynek anyagát jó részben ugyancsak öméltsága szerezte be, majd kegyes indítványára a választmány időnként nagyobb összeget szavazott meg e célra.

A háború tartamára a hadi tartalékkórházak szentmise szolgálatához kilenc oltárt látott el teljesen egyesületünk. A hadi oltárok felkészítéséhez kegyesen hozzájárultak: Püspök urunk öméltsága 1 értékes oltárkép és szőnyeget, *Zichy* Lujza grófné ömél. 1 oltárdobogót, 1 oltárasztalt, 1 oltárszőnyeget, *Nendlvich* Andorné 2 drb értékes ezüst gyertyatartót, dr. *Jellásich* Lajosné 1 oltárképet, 2 drb kettős gyertyatartót, özv. *Auber* Gyuláné 4 drb gyertyatartót és 4 oltárcsengőt, *Angster* Józsefné 1 oltárképet, 2 gyertyatartót, 1 oltárfeszületet és több hadikórházhoz harmóniumot, *Sillay* Béláné 2 karos gyertyatartót, 1 oltárcsengőt, *Németh* Ilona 1 gyertyatartót és 1 oltárcsengőt ajánlott fel Isten nagyobb dicsőségére.

Bár a fenti körülmények mellett az egyesület legfőbb célját nem tévesztette, mégis a széttagolt idő következtében az évi munkatermék jóval kisebb arányú volt, mint más esztendőkből, miért is részben ez oknál fogva, de főleg a helyi kérdések okozta aggodalmak miatt, hogy t. i. a hatóság katonai célokra készült lefoglalni termét, az ideai kiállításrendezés elmaradt és a választmány határozata szerint a megszavazott egyházi ruhák a szokott időben benedicalva rendeltetési helyükre lettek küldve.

Az egyesület filiáléjai közül különösen fokozatos fejlődésben van Paks, Szekszárd és Dunaföldvár, melynek egyik bizonyítéka az évenként beküldött közgyűlési jelentés.

Az egyesület lelkes öröme Tolnán is megalakult az oltáregylet ft. *Fekete* Ágost prépost úr igazgatósága mellett. Az Úr Jézusnak ezen új tábora, mely már is 150 tagot számlál, hisszük, méltán fog sorakozni a többi virágzó egyletekhez.

Az anyagi eredményeket illetőleg a pénztári jelentés a multhoz hasonló zárlatot mutat. A nagylelkű adományok a háború nehézségei dacára mind befolytak. Megemlíthető egy buzgó hívő, *Kühály* Józsefnek 600 K végrendeleti hagyatéka, mely át is iratott,

Az egyesület mély fájdalommal zárja le ez esztendő, mert egy kiválóan lelkes tagját veszítette el *Krasznay* Mihályné úrnő elhunytával, aki hosszú éveken át volt az egyesület

ügybuzgó alelnöknője. Magas koradacára sohasem hiányzott gyűléseinkről. Fáradhatlan munkásságának hirdetői lesznek a szegény templomokba eljutott számtalan egyházi ruha, melyeken még utolsó éveiben is ugyszólván folytonosan fáradozott. Az egyesület hálás kegyeletében fogja mindenkor hiven megőrizni szeretve tisztelt kedves alelnöknőjét, áldott emlékét és nagy érdemeit jegyzőkönyvben örökítette meg.

A jelzett adatok álljanak bizonyítékául ama szilárd, életerős tevékenységnek, mellyel az egyesület céljait elérni és céljait szolgáltni törekedett. Adja az Úr Jézus, hogy még gazdagabb gyümölcsöket teremjen az új megkezdett év munkája!

Besztercebányai oltáregylet.

A besztercebányai oltáregylet tólnyelven, 20.000 példányban kinyomatott egy kis füzetet, melynek címe: «Imádási óra hazánk jólétéért». A füzetből eddig már 6000

példány fogyott el. Egyes darab ára 10 fillér, 100 darabé 8 korona. Kapható dr. Császik István oltáregyleti igazgatónál, Besztercebánya, Szeminárium.

IRODALOM

Meier Gábor O. S. B., Szent Bernát élete. Fordította Várkonyi Fidél dr. S. O. Cist. A Szent István-Társulat bizománya. Budapest, 1915. Ára 1 kor. 60 fill.

Új szent-életrajz, magyar nyelven! Akinek a lelke melegedett már annál a tűznél, melyet a szentek egyénisége közvetít és észrevette a magyar irodalom nagy szűkölködését a szentek élettörténetében, kiérzi e hírből az öröm szavát. Páratlan a haszon, amelyet az ember a szentek életébe való elmélyedéssel elér. Bepillanthat egy lélekbe, amely Istennel egyesült; van-e ennél kedvesebb dolog? Azért adta Isten a nagy szenteket, hogy fényeskedjenek és rávilágítsanak utainkra, mikor vak-homályban kell tapogatóznunk. Ha életrajzaikat olvassuk, megérezzük,

hogy fényt és melegséget kapunk, lélek, élet és erő árad be a mindennapi élet gondjaitól elzsilipelt szívbe. Megtanuljuk fölülről nézni és bizonyos értelemben lesajnálni a kicsiségeknek, aprólékos gondoknak, kicsinyes felfogásoknak azt a labirintusát, amely máskülönben a mi világunk. Isten gondoskodott róla, hogy mind az az erő és kegyelem, amelyet a szentek lelkükben felhalmaztak, kiáradjon reánk, ha közelükbe lépünk. A szentek életrajza szinte az egyetlen kapu, amely a világ zajában élő embernek megnyitja az utat a magasabb tökéletesedés fogalmainak, mibenlétének, égi bájának és varázsának megismerése felé.

A mi könyvünk érdekességét az emeli, hogy a középkor egyik legkiválóbb egyéniségének, szent Bernátnak életét tárgyalja. Merészen és hirtelen szakít a nagy szent a test minden nehézségerejével és «rohammal veszi be a mennyországot».

Hite erős. Úgy bánik a hit igazságaival és úgy számol velük, mint az élet kézzelfogható valóságaival és levonja belőlük a legkeservesebb áldozatokat követelő életelveket is. Olyan természetfölötti és természetes egyszerre! Tüzes, hőslélkű férfias férfi volt. Kenetes beszédei és nagybátorságú tettei tanuskodnak a lelkében összegyülemlett és életté vált kegyelemről. Beleélte magát a mennyországba, beleásta a szívét az égi igazságokba és Krisztus szent szellemén keresztül nézett mindent. A mi századunk mélyen reflektáló, finoman érző embereivel sok rokon vonás fűzi össze szent Bernátot, kivéve, hogy előtte teljesen ismeretlen, érthetetlen volt ez a szó: nem tudok akarni. Nála a jóság megismerése és akarása között nem volt semmi köz. Életrajza a magány lélekedző erejének fényes apologiája.

Az életrajznak bizonyára sok rokonszenvező olvasót szerez majd az a körülmény is, hogy a szerző részéről semmiféle túlzást, egyoldalú beállítást nem találunk benne. Különösen kiemelendő, hogy a szerző nem prédikál közbe, hanem hagyja az olvasót magát önállóan utána-elmélkedni. Szent Bernát egyéniségének nagysága, amint e könyvből eléink tárul, hanem biztat a szűk kapu és keskeny út fölkeresésére és meghágására.

Csak biztatna nagyon-nagyon sokat!

Szikla Szilárd.

Jon Svensson: «**Nonni és Manni**» című ifjúsági könyv alapgondolata az az ismert közmondás: «Ki Istenben bizik, sohasem csalatkozik». E mondatból alakul ki az egész történet megkapó leírásával. A csodás kaland s a mélységes hit nemcsak leszögezi, leköti az olvasó fantáziáját, hanem jobb érzéseket is fakaszt szívében. A két kis fiú példáján megtanul vallásosnak, hálásnak és jónak lenni s e szellemben fog azután később is gondolkodni. Lehet-e áldásosabb dolog tehát, mint az ily könyv terjesztése? Adjuk hát kézzől-kézre, hogy evvel is közelebb jöj-
jön az Isten országa.

Pauli Mariska.

KIMUTATÁS.

1915. szeptember hóban befolyt adományok: Ft. Sandrik József Balassagyarmat 200 K, Farkas Géza 20 K, Krezmarz Irma 10 K, Víg Józsefné 1 K, Bodnár Istvánné 2 K, Lenz Anna 1 K, Weigand Mária 1 K, Scholz Róza 1 K, Ihsz Károlyné 1 K, Streit Erzsébet 1 K, Kovács Margit 2 K, Szombathelyi Györgyné 2 K, Sztaricsek Ferenc 1 K, Molnár János és családja 1 K, Katrencsák Mária 1 K, Leitzner Klára 2 K, Petrány Anna 2 K, Lachreit Teréz 10 K, Uri Gáborné Rozália 2 K, Timár Mária 5 K, Németh Anna 1 K, dr. Pokorny Emánuel 8 K, Tomola Mária 1 K, özv. Pável Jánosné 1 K, Szakatics Anna 2 K, Friedrich Gyula 4 K, Dobrovolszky Mária 6 K, Árkosy Teréz 8 K, Schambach Ludmilla 2 K, Nebel Anna 2 K, özv. Miskó Józsefné terjesztőnő által: Dalia Antal 2 K, Dalia Antalné 2 K, Szép Rozália 1 K, Pálházy Andrásné 4 K, Leitzinger Istvánné 1 K, Wastl Adiné 1 K, Loidl Janka 1 K, özv. Bun Gézáné 4 K, Klein Barbara 1 K, Lei Károlyné 4 K, Kogosek József 2 K, Krivánovits Pálné 2 K, Sommer Borbála 2 K, Poszlofszky Mária 2 K, özv. Gierl Gyözőné 2 K, Kálmán Kornélné 4 K, Verderber Lajosné 4 K, Andragetti Ferencné 1 K, Vormündl Ferenc 1 K, Hoser Gyözőné 4 K, Leeb Ágostonné 4 K, Leeb Aranka 1 K, Florián Józsefné 2 K, Hauser Nándorné 2 K, Hauke Antalné 4 K, Koszenszky Józsefné 4 K, Tóth Ilona 1 K, Slunka Alajos 5 K, Burgmann Györgyné 1 K, Lohr Józsefné 4 K, Salve Adél 2 K, Sipos József és neje 4 K, Sipos Paula 2 K, Sipos Róza 1 K, Krandl Irma 3 K, Nekpisz János 2 K, Nekpisz Mária 2 K, Kmethy Vilmosné 1 K, Millók Károlyné 2 K, Vogl Imre 2 K, Sterl Károly és neje 4 K, Flaszik Lujza 4 K, Hodinszky Róza 4 K, Golda Róza 1 K, összesen 112 K. Esztergom főegyházmezei hatóság által 551.13 K. özv. Trautsch Károlyné 4 K, Fiedler Sándorné 6 K, Riedel Róza 2 K, Metz Mária 2 K, Bielesch Emma 1 K, Pálffy Pálné 2 K, Pusaver Erzsébet Görömböly 2 K, Vitális Gáborné 2 K, Pap Józsefné 3 K, Pap Bálint 4 K, Gál Zsuzsanna 40 f., özv. Barczy Istvánné 2 K, Németh Irén 1.20 K, Irényi Irma 2 K, özv. Csiz Mátyásné 4 K, Csiz Anna 1 K, Csiz Mária 1 K, Nagy Mihályné 1 K, Geng Terézia 1 K, Kaiser Mihály 1 K, ft. dr. Kusznák Miklós által 11.76 K, Németh Luiza 2 K, Prohászka Gáspárné 24 f., Friesz Károlyné terjesztőnő által: Schusster Erzs 1 K, Graf Józsefné 2 K, Huber Nelli 1 K, Ughy Józsefné 1 K, Eifrid Aladárné 2 K, Wagner Ferencné 1 K, Seifert Mihályné 1 K, Kaltnecker Györgyné 1 K, Ekker Imréné 2 K, Weisz Józsefné 2 K, Kaizer Mihályné 4 K, Mátyás Béláné 2 K, dr. Szabó Lászlóné 2 K, Friesz Károlyné 6 K, Kuhn Józsefné 4 K, Friesz Andrásné 3 K, Weisz Ferencné 2 K, összesen 37 K. Weszély Mária 2 K, Tavasz Jánosné 24 f., Tárkányi oltáregyleti tagok 17.50 K, Felsőatraki oltáregyleti tagok 20 K, Szombathelyi egyházmegyei tagok 67.48 K, Szőgyéni tagok 40.30 K.

A pápai áldás szép plakettje a Szentatya arcképével elegáns kivitelű **LEVELEZŐ-LAPON** kapható a „Jézusom örömöm“ szerkesztőségében (Budapest, IX., Üllői-út 77. szám.)

Egy darab levelező-lap ára: 4 fillér.

100 darab ára: 3 korona.

Regnum Marianum

ifjúsági lapjaink új évfolyamai a kezdődő iskolai évvel most indulnak meg.

A Zászlónk

a magyar ifjúság havi folyóirata. Mindent felölel, ami a diákéletet gazdagíthatja és megtölti a diák lelkét nemes tartalommal. Előfizetési ára egy évre 2 korona.

A Zászlónk Diáknaplója

a diák tudományok rövid foglalata. Irodalmi, fizikai, technikai, földrajzi, művészi, történelmi újdonságokat, humort és ismereteket vegyesen ad. Ára 1 K 50 fillér. A Zászlónk előfizetőinek 1 K 10 fillér.

A Nagyasszonyunk

a fejlődő magyar leányok havi folyóirata. Tanít, nevel, szórakoztat, de mindig a komoly szeretet hangján. Előfizetési ára egy évre 4 korona.

A Kis Pajtás

a kis fiúk és kis leányok kezébe való. Havonként kétszer jelen meg, tele versekkel, komoly és vidám mesével. Előfizetési ára egy évre 4 korona.

Az összes lapok kiadóhivatala:

BUDAPEST, VII., Damjanich-utca 50. sz.

Mutatványszámmal szívesen szolgálnak.

Walser-Varga-féle

Örökimádás imakönyv

az oltáregyletek imakönyve, ötödik

teljes kiadás; 30 óra

K. Sávely Dezső festőművész rajzaival megjelent és kapható

Közönséges papíron:

Vászonkötés 4 K — f.

Bőrkötés, vörösvágás, tokkal 5 « — «

Bőrkötés, aranyvágás, tokkal 6 « — «

Műnyomó papíron:

Vászonkötés, vörösvágás ... 4 K 50 f.

Bőrkötés, vörösv., tokkal ... 5 « 50 «

Bőrkötés, aranyv., tokkal ... 6 « 50 «

REMÉNYSÉGÜNK

1906, 1907, 1908, 1909-ik évfolyamal még kaphatók egyenként

1 K 40 fill.-jével.

Borjúbőr-kötés, aranyvágás, párnázva, kazettával — — 8 K 50 f

Japán papíron: (az egész könyv egy ujjnyinál alig vastagabb)

Vászonkötés, vörösvágás — 4 K 50 f.

Bőrkötés, vörösvágás, tokkal 6 « — «

Bőrkötés, aranyvágás, tokkal 7 « — «

Borjúbőr, párnázva, kazettával 9 « — «

Ezen könyvek megrendelhetők:

VARGA MIHÁLY esperes-plébánosnál

Kiskunmajsán (Pest vm.)

a pénz előleges beküldése mellett, vagy utánvétellel

A kereskedésben 20%-kal drágább lesz.